

Konvencija Vijeća Evrope o manipulacijama na sportskim takmičenjima

Preambula

Države članice Vijeća Evrope i druge potpisnice ove Konvencije:

S obzirom da je cilj Vijeća Evrope postizanje većeg jedinstva među njegovim članicama;

S obzirom na Akcioni plan sa Trećeg samita šefova država i vlada Vijeća Evrope (Varšava, 16.-17. maj 2005. godine), koji preporučuje nastavak aktivnosti Vijeća Evrope koje služe kao reference u oblasti sporta;

S obzirom da je potrebno dalje razvijati zajednički evropski i globalni okvir za razvoj sporta, na osnovu konceptata pluralističke demokratije, vladavine prava, ljudskih prava i sportske etike;

Svjesni da svaka zemlja i svaka vrsta sporta u svijetu može potencijalno biti pogođena manipulacijama na sportskim takmičenjima i ističući da ova pojava, kao globalna prijetnja integritetu sporta, treba globalni odgovor koji također i države koje nisu članice Vijeća Evrope moraju podržati;

Izražavajući zabrinutost zbog uključenosti kriminalnih aktivnosti, a posebno organiziranog kriminala u manipulacije na sportskim takmičenjima, i njegove transnacionalne prirode;

Pozivajući se na Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (1950, ETS br. 5) i njene protokole, Evropsku konvenciju o nasilju i nedoličnom ponašanju gledaoca na sportskim događajima a posebno na fudbalskim utakmicama (1985, ETS br. 120), Konvenciju o antidopingu (1989, ETS br. 135), Krivično-pravnu konvenciju o korupciji (1999, ETS br. 173) i Konvenciju Vijeća Evrope o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog krivičnim djelom i o finansiranju terorizma (2005, CETS br. 198);

Pozivajući se na Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminala (2000) i njene protokole;

Pozivajući se također na Konvenciju UN-a protiv korupcije (2003);

Podsjećajući na važnost efikasne istrage krivičnih djela u okviru svoje nadležnosti bez nepotrebnog odgađanja;

Pozivajući se na ključnu ulogu koju Međunarodna organizacija kriminalističke policije (Interpol) igra u omogućavanju učinkovite saradnje između tijela za provođenje zakona uz pravosudnu saradnju;

Ističući da sportske organizacije snose odgovornost za otkrivanje i sankcionisanje manipulacija na sportskim takmičenjima koje su počinile osobe pod njihovom nadležnošću;

Uvažavajući rezultate postignute u borbi protiv manipulacija na sportskim takmičenjima;

Uvjerene da efikasna borba protiv manipulacija na sportskim takmičenjima zahtijeva povećanu, brzu, održivu nacionalnu i međunarodnu saradnju koja ispravno funkcioniše;

Uzimajući u obzir preporuke Odbora ministara državama članicama br. R(92)13 rev. o revidiranoj Evropskoj sportskoj povelji; CM/Rec(2010)9 o revidiranom Kodeksu sportske etike; Rec (2005)8 o načelima dobrog upravljanja u sportu i CM/Rec(2011)10 o promociji integriteta sporta u borbi protiv manipulacija rezultatima, naročito namještanja utakmica;

U svjetlu rada i zaključaka sljedećih konferencija:

- 11. konferencija Vijeća Evrope za ministre nadležne za sport, koja je održana u Atini 11. i 12. decembra 2008. godine;
- 18. neformalna konferencija Vijeća Evrope za ministre nadležne za sport (Baku, 22. septembar 2010. godine) o promociji integriteta sporta u borbi protiv manipulacija rezultatima (namještanje mečeva);
- 12. konferencija Vijeća Evrope za ministre nadležne za sport (Beograd, 15. mart 2012. godine) posebno u odnosu na izradu novog međunarodnog pravnog instrumenta protiv manipulacija sportskim rezultatima;
- 5. međunarodna konferencija UNESCO-a za ministre i više zvaničnike nadležne za tjelesni odgoj i sport (MINEPS V).

Uvjerene da su dijalog i saradnja među javnim organima vlasti, sportskim organizacijama, organizatorima takmičenja i sportskim kladionicama na nacionalnom i međunarodnom nivou na osnovu uzajamnog poštovanja i povjerenja od suštinskog značaja u potrazi za efikasnim zajedničkim odgovorima na izazove koje predstavlja problem manipulacija na sportskim takmičenjima;

Prihvatajući da je sport, zasnovan na fair playu i ravnopravnom takmičenju, nepredvidiv po prirodi i zahtijeva snažno i efikasno susprotstavljanje neetičkim praksama i ponašanju u sportu;

Ističući svoje uvjerenje da je dosljedna primjena principa dobrog upravljanja i etike u sportu značajan faktor u pomaganju da se iskorijeni korupcija, manipulacije na sportskim takmičenjima i druge vrste zloupotreba u sportu;

Uvažavajući da su sportske organizacije, u skladu sa principom autonomije sporta, nadležne za sport i imaju samoregulativne i disciplinske odgovornosti u borbi protiv manipulacija na sportskim takmičenjima, ali da javni organi vlasti štite integritet sporta gdje god je to moguće;

Uvažavajući da razvoj aktivnosti sportskog klađenja, a posebno nezakonizog sportskog klađenja, povećava rizik od takvih manipulacija;

S obzirom da manipulacije na sportskim takmičenjima mogu biti povezane ili nepovezane sa sportskim klađenjem, i povezane ili nepovezane sa krivičnim djelima, te da bi se trebalo baviti njima u svim slučajevima;

Uzimajući u obzir marginu diskrecije koju države uživaju, u okviru važećih zakona, kod donošenja odluka o politikama sportskog klađenja,

Su se dogovorile kako slijedi:

Poglavlje I – Svrha, vodeći principi, definicije

Član 1. - Svrha i glavni ciljevi

1. Svrha ove Konvencije je borba protiv manipulacija na sportskim takmičenjima s ciljem zaštite integriteta sporta i sportske etike u skladu sa principom autonomije sporta.

2. U tu svrhu, glavni ciljevi ove Konvencije su:

a. sprečavanje, otkrivanje i sankcionisanje nacionalnih ili transnacionalnih manipulacija na nacionalnim i međunarodnim sportskim takmičenjima;

b. promocija nacionalne i međunarodne saradnje u borbi protiv manipulacija na sportskim takmičenjima između dotičnih javnih organa vlasti, kao i organizacija koje su uključene u sport i sportsko klađenje.

Član 2. - Vodeći principi

1. Borba protiv manipulacija na sportskim takmičenjima osigurava poštivanje, između ostalog, sljedećih principa:

- a. ljudskih prava;
- b. zakonitosti;
- c. proporcionalnosti;
- d. zaštite privatnog života i ličnih podataka.

Član 3. - Definicije

Za potrebe ove Konvencije:

1. "Sportsko takmičenje" podrazumijeva bilo koji sportski događaj organizovan u skladu sa pravilima koje utvrđuje sportska organizacija a koji je Odbor za praćenje konvencije navodi u skladu sa članom 31.2, i koji priznaju međunarodne sportske organizacije, ili, po potrebi, druge nadležne sportske organizacije.

2. "Sportska organizacija" označava svaku organizaciju koja upravlja sportom ili jednim određenim sportom, a koja se pojavljuje na listi koju je usvojio Odbor za praćenje konvencije u skladu sa članom 31.2, kao i po potrebi njene kontinentalne i nacionalne organizacije povezane sa njom.

3. "Organizator takmičenja" označava svaku sportsku organizaciju ili drugu osobu, bez obzira na njihov pravni oblik, koja organizira sportska takmičenja.

4. "Manipulacije na sportskim takmičenjima" označavaju namjeran aranžman, djelo ili propust u cilju nepravilne promjene rezultata ili toka sportskog takmičenja kako bi se uklonili svi ili jedan dio nepredvidive prirode navedenog sportskog takmičenja s ciljem sticanja neopravdane koristi za sebe ili za druge.

5. "Sportsko klađenje" označava svako klađenje sa ulaganjem monetarne vrijednosti u očekivanju nagrade monetarne vrijednosti, koje zavisi od neizvjesnog događaja povezanog sa sportskim takmičenjem. Posebno:

a. "nezakonito sportsko klađenje" označava svaku aktivnost sportskog klađenja čija vrsta ili operator su zabranjeni prema važećem zakonu teritorije u čijoj nadležnosti se potrošač nalazi;

b. "nepravilno sportsko klađenje" označava bilo koju aktivnost sportskog klađenja koja je u suprotnosti sa uobičajenim ili očekivanim obrascima dotičnog tržišta ili se odnosi na klađenje na sportsko takmičenje čiji tok ima neobične osobine;

c. "sumnjivo sportsko klađenje" označava svaku aktivnost sportskog klađenja koja se, prema pouzdanim i konzistentnim dokazima, čini da je povezana sa manipulacijom na sportskom takmičenju na kojem se nudi.

6. "Akteur takmičenja" označava svako fizičko ili pravno lice koje pripada jednoj od sljedećih kategorija:

a. "sportista" podrazumijeva svaku osobu ili grupu osoba koja učestvuje na sportskim takmičenjima;

b. "pomoćno sportsko osoblje" označava svakog izbornika, trenera, menadžera, agenta, timsko osoblje, timskog zvaničnika, medicinsko ili pomoćno medicinsko osoblje koje radi sa ili liječi sportiste koji učestvuju u ili se pripremaju za sportska takmičenja, kao i sve druge osobe koje rade sa sportistima;

c. "zvaničnik" podrazumijeva svaku osobu koja je vlasnik, dioničar, rukovodioc ili član osoblja subjekata koji organiziraju i promovišu sportska takmičenja, kao i suce, članove sudijskog žirija i sve druge akreditirane osobe. Pojam također obuhvata rukovodioce i osoblje međunarodnih sportskih organizacija, ili po potrebi, drugu nadležnu sportsku organizaciju koja priznaje takmičenje.

7. "Insajderske informacije" označavaju informacije koje se odnose na svako takmičenje koje neka osoba posjeduje na osnovu svog položaja u odnosu na sport ili takmičenje, isključujući informacije koje su već objavljene ili opće poznate, lako dostupne zainteresiranim članovima javnosti ili objavljene u skladu sa pravilima i propisima kojima se uređuje odgovarajuće takmičenje.

Poglavlje II – Prevencija, saradnja i druge mjere

Član 4. – Koordinacija na nacionalnom nivou

1. Svaka strana koordinira politike i djelovanje svih javnih organa vlasti kojih se tiče borba protiv manipulacija na sportskim takmičenjima.
2. Svaka strana, u okviru svoje nadležnosti, podstiče sportske organizacije, organizatore takmičenja i sportske kladionice da sarađuju u borbi protiv manipulacija na sportskim takmičenjima i, po potrebi, povjerava im provedbu odgovarajućih odredbi ove Konvencije.

Član 5. – Procjena rizika i upravljanje

1. Svaka strana – po potrebi u saradnji sa sportskim organizacijama, sportskim kladionicama, organizatorima takmičenja i drugim relevantnim organizacijama - utvrđuje, analizira i procjenjuje rizike povezane sa manipulacijama na sportskih takmičenja.
2. Svaka strana podstiče sportske organizacije, sportske kladionice, organizatore takmičenja i sve druge relevantne organizacije da utvrde postupke i propise u cilju borbe protiv manipulacija na sportskim takmičenjima i po potrebi usvaja zakonske i druge mjere potrebne u tu svrhu.

Član 6. – Obrazovanje i podizanje svijesti

1. Svaka stranka podstiče podizanje svijesti, obrazovanje, usavršavanje i istraživanja za jačanje borbe protiv manipulacija na sportskim takmičenjima.

Član 7. – Sportske organizacije i organizatori takmičenja

1. Svaka strana podstiče sportske organizacije i organizatore takmičenja da usvoje i provode propise za borbu protiv manipulacija na sportskim takmičenjima, kao i principe dobrog upravljanja koji se odnose, između ostalog, na:

a. sprečavanje sukoba interesa, uključujući:

– zabranu akterima takmičenja da se klade na sportska takmičenja u kojima učestvuju; - – zabranu zloupotrebe ili širenja insajderskih informacija;

b. poštivanje ugovornih ili drugih obaveza od strane sportskih organizacija i članova koji su povezani sa njima;

c. zahtjev za aktere takmičenja da odmah prijave svaku sumnjivu aktivnost, incident, podsticaj ili pristupanje koje se može smatrati kršenjem pravila protiv manipulacija na sportskim takmičenjima.

2. Svaka strana podstiče sportske organizacije da usvoje i provode odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo:

a. poboljšano i efikasno praćenje toka sportskih takmičenja koja su izložena rizicima od manipulacija;

b. aranžmani za, bez odlaganja, prijavljivanje slučajeva sumnjivih aktivnosti koji su povezani sa manipulacijama na sportskim takmičenjima nadležnim organima vlasti ili nacionalnoj platformi;

c. učinkoviti mehanizmi za omogućavanje otkrivanja svih informacija koje se tiču potencijalnih ili stvarnih slučajeva manipulacija na sportskim takmičenjima, uključujući adekvatnu zaštitu za one koji ih prijavljuju;

d. svijest među akterima takmičenja, uključujući mlade sportiste, o riziku od manipulacija na sportskim takmičenjima i naporima u borbi protiv istih, kroz obrazovanje, obuku i širenje informacija;

e. imenovanje relevantnih službenika za sportska takmičenja, a posebno arbitara i sudija, u najkasnijoj mogućoj fazi.

3. Svaka strana podstiče svoje sportske organizacije, a preko njih međunarodne sportske organizacije, da primjenjuju specifične, učinkovite, srazmjerne i odvraćajuće disciplinske sankcije i mjere za kršenje njihovih internih pravila protiv manipulacija na sportskim takmičenjima, posebno onih iz stava 1. ovog člana, te da osiguraju uzajamno priznavanje i izvršenje sankcija nametnutih od strane drugih sportskih organizacija, naročito u drugim zemljama.

4. Disciplinska odgovornost koju utvrde sportske organizacije ne isključuje krivičnu, građansku ili upravnu odgovornost.

Član 8. - Mjere u vezi finansiranja sportskih organizacija

1. Svaka strana usvaja zakonske i druge mjere koje su potrebne da se osigura odgovarajuća transparentnost u pogledu finansiranja sportskih organizacija koje finansijski podržava ta strana.

2. Svaka strana razmatra mogućnost pomaganja sportskih organizacija u borbi protiv manipulacija na sportskim takmičenjima, uključujući i finansiranje odgovarajućih mehanizama.

3. Svaka strana po potrebi razmatra uskraćivanje finansijske podrške ili pozivanje sportskih organizacija da uskrate finansijsku pomoć akterima takmičenja koji su sankcionisani za manipulacije na sportskim takmičenjima za vrijeme trajanja kazne.

4. Svaka strana po potrebi poduzima mjere za uskraćivanje dijela ili cijele finansijske ili druge podrške povezane sa sportom svim sportskim organizacijama koje efikasno ne primjenjuju propise za borbu protiv manipulacija na sportskim takmičenjima.

Član 9. – Mjere u vezi regulatornog organa za klađenje ili drugog nadležnog organa ili drugih organa

1. Svaka strana utvrđuje jednog ili više nadležnih organa, kojima je u pravnom poretku strane povjerena provedba propisa za sportsko klađenje uz primjenu odgovarajućih mjera u borbi protiv manipulacija na sportskim takmičenjima u odnosu na sportsko klađenje, uključujući, po potrebi:

a. blagovremenu razmjenu informacija sa drugim nadležnim organima ili nacionalnom platformom za nezakonito, nepravilno ili sumnjivo sportsko klađenje, kao i kršenje propisa iz ili utvrđenih u skladu sa ovom Konvencijom;

b. ograničenje ponude sportskog klađenja, nakon konsultacija sa nacionalnim sportskim organizacijama i sportskim kladionicama, posebno izostavljajući sportska takmičenja:

- koja su osmišljena za one mlađe od 18 godina; ili - gdje su organizacijski uslovi i/ili ulozi u sportskom smislu neadekvatni;

c. unaprijed pružanje informacija o vrstama i predmetima proizvoda sportskog klađenja organizatorima takmičenja kao podrške njihovim nastojanjima da utvrde i upravljaju rizicima od manipulacija u sportu u okviru svojih takmičenja;

d. sistematska upotreba sredstava plaćanja u sportskom klađenju koja omogućava praćenje finansijskih tokova iznad određenog praga, kojeg definiše svaka strana, a posebno pošiljaocima, primaocima i iznose;

e. mehanizme, u saradnji sa i između sportskih organizacija i, po potrebu, sportskih kladionica, za sprečavanje aktera takmičenja da se klade na sportska takmičenja koja krše relevantne sportske propise ili važeći zakon;

f. obustavu klađenja, shodno nacionalnom zakonu, na takmičenja za koje je izdato odgovarajuće upozorenje.

2. Svaka strana dostavlja generalnom sekretaru Vijeća Evrope naziv i adrese nadležnog organa ili nadležnih organa utvrđenih u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 10. – Sportske kladionice

1. Svaka strana usvaja zakonske i druge mjere potrebne za sprečavanje sukoba interesa i zloupotrebe insajderskih informacija od strane fizičkih ili pravnih lica koja su uključena u pružanje proizvoda sportskog klađenja, posebno kroz ograničenja:

a. fizičkim ili pravnim licima uključenim u pružanje proizvoda sportskog klađenja da se klade na vlastite proizvode;

b. na zloupotrebu položaja kao sponzora ili suvlasnika sportske organizacije kako bi se omogućile manipulacije na sportskom takmičenju ili zloupotrijebile insajderske informacije;

c. akterima takmičenja koji su uključeni u sastavljanje kladioničarskih kvota za takmičenje u kojem učestvuju;

d. svim sportskim kladionicama koje kontrolišu organizatora ili aktere takmičenja, kao i svim sportskim kladionicama koje su pod kontrolom takvog organizatora ili aktera takmičenja, a koje nude klađenje na takmičenje u kojem učestvuje taj organizator ili akter takmičenja.

2. Svaka strana podstiče svoje sportske kladionice, a preko njih, međunarodne organizacije sportskih kladionica, da podižu svijest među svojim vlasnicima i zaposlenicima o posljedicama i borbi protiv manipulacija na sportskim takmičenjima, kroz obrazovanje, obuku i širenju informacija.

3. Svaka strana usvaja zakonske i druge mjere potrebne za obavezivanje sportskih kladionica da bez odlaganja prijave nepravilno ili sumnjivo klađenje regulatornom organu za klađenje, drugom nadležnom organu ili organima, ili nacionalnoj platformi.

Član 11. – Borba protiv nezakonitog sportskog klađenja

1. U cilju borbe protiv manipulacija na sportskim takmičenjima, svaka strana istražuje najprikladnije sredstvo za borbu protiv nezakonitih sportskih kladionica i razmatra usvajanje mjera, u skladu sa važećim zakonom relevantne jurisdikcije, kao što su:

a. zatvaranje ili direktno i indirektno ograničenje pristupa nezakonitim udaljenim sportskim kladionicama, i zatvaranje nezakonitih sportskih kladionica smještenih na kopnu koje su u jurisdikciji strane;

b. blokiranje finansijskih tokova između nezakonitih sportskih kladionica i potrošača;

c. zabrana reklamiranja nezakonitih sportskih kladionica;

d. podizanje svijesti potrošača o rizicima povezanim sa nezakonitim sportskim klađenjem.

Poglavlje III – Razmjena informacija

Član 12. – Razmjena informacija između nadležnih javnih organa, sportskih organizacija i sportskih kladionica

1. Ne dovodeći u pitanje član 14., svaka strana omogućava, na nacionalnom i međunarodnom nivou i u skladu sa svojim domaćim pravom, razmjenu informacija između relevantnih javnih organa, sportskih organizacija, organizatora takmičenja, sportskih kladionica i nacionalnih platformi. Konkretno, svaka strana se obavezuje da uspostavi mehanizme za razmjenu relevantnih informacija kada takve informacije mogu pomoći u obavljanju procjene rizika iz člana 5. , tj. naprednog pružanja informacija o vrstama i predmetu proizvoda klađenja organizatorima takmičenja, te u pokretanju ili provođenju istraga ili postupaka u vezi manipulacija na sportskim takmičenjima.

2. Primalac tih informacija na zahtjev, u skladu sa domaćim pravom i bez odlaganja, obavještava organizaciju ili nadležni organ koji razmjenjuje informacije o naknadnom praćenju aktivnosti s obzirom na ovo saopštenje.

3. Svaka strana istražuje moguće načine razvoja ili unapređenja saradnje i razmjene informacija u kontekstu borbe protiv nezakonitog sportskog klađenja koja je navedena u članu 11. ove Konvencije.

Član 13. – Nacionalna platforma

1. Svaka strana utvrđuje nacionalnu platformu koja se bavi manipulacijama na sportskim takmičenjima. Nacionalna platforma, u skladu s domaćim pravom, *između ostalog*:

a. služi kao informacijsko čvorište, koje prikuplja i širi informacija relevantne za borbu protiv manipulacija na sportskim takmičenjima, relevantnim organizacijama i organima vlasti;

b. koordinira borbu protiv manipulacija na sportskim takmičenjima;

c. prima, centralizira i analizira informacije o nezakonitim i sumnjivim klađenjima na sportska takmičenja koja se odvijaju na teritoriji strane i, po potrebi, izdaje upozorenja;

d. prenosi informacije o mogućim kršenjima zakona ili sportskih propisa iz ove Konvencije javnim organima vlasti ili sportskim organizacijama i/ili sportskim kladionicama;

e. saraduje sa svim organizacijama i nadležnim organima na nacionalnom i međunarodnom nivou, uključujući i nacionalne platforme drugih država.

2. Svaka strana dostavlja generalnom sekretaru Vijeća Evrope naziv i adrese nacionalne platforme.

Član 14 – Zaštita ličnih podataka

1. Svaka strana usvaja zakonske i druge mjere koje su potrebne kako bi se osiguralo da sve radnje protiv manipulacija na sportskim takmičenjima budu u skladu sa relevantnim nacionalnim i međunarodnim zakonima i standardima za zaštitu ličnih podataka, posebno kod razmjene informacija obuhvaćenih ovom Konvencijom.

2. Svaka strana usvaja zakonske i druge mjere koje su potrebne da se garantuje da javni organi vlasti i organizacije obuhvaćene ovom Konvencijom poduzimaju potrebne mjere s ciljem da osiguraju da, prilikom prikupljanja, obrade i razmjene ličnih podataka, bez obzira na prirodu tih razmjena, dužna pažnja bude posvećena principima zakonitosti, primjerenosti, relevantnosti i preciznost, kao i sigurnosti podataka i prava subjekata tih podataka.

3. Svaka strana predviđa u svojim zakonima da javni organi vlasti i organizacije obuhvaćene ovom Konvencijom trebaju osigurati da razmjena podataka u svrhu ove Konvencije ne ide dalje od potrebnog minimuma za ostvarivanje navedenih ciljeva razmjene.

4. Svaka strana poziva različite javne organe vlasti i organizacije obuhvaćene ovom Konvencijom da obezbijede potrebna tehnička sredstva kako bi se osigurala sigurnost

podataka koji se razmjenjuju i garantovala njihova pouzdanost i integritet, kao i dostupnost i integritet sistema za razmjenu podataka i identifikacije njihovih korisnika.

Poglavlje IV – Materijalno krivično pravo i saradnja u pogledu izvršenja

Član 15. – Krivična djela koja se odnose na manipulacije na sportskim takmičenjima

1. Svaka strana osigurava da njeno nacionalno zakonodavstvo omogućava krivično sankcionisanje manipulacija na sportskim takmičenjima kada one uključuju bilo prisilne, korumpirane ili nepoštene prakse definisane njenim domaćim pravom.

Član 16. – Pranje novca od prihoda stečenog krivičnim djelima koja se odnose na manipulacije na sportskim takmičenjima

1. Svaka strana usvaja zakonske ili druge mjere potrebne da se utvrdi, kao krivično djelo prema domaćem pravu, ponašanje iz stavova 1. i 2. člana 9. Konvencije Vijeća Evrope o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog krivičnim djelom i o finansiranju terorizma (2005, CETS br. 198), stava 1. člana 6. Konvencije Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminala (2000) ili stava 1. člana 23. Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije (2003), prema uslovima iz istih, kada je predikativno krivično djelo koji dovodi do dobiti jedan od onih iz članova 15. i 17. ove Konvencije a svakako, u slučaju iznude, korupcije i prevare.

2. Prilikom odlučivanja o opsegu krivičnih djela koja se trebaju obuhvatiti kao predikativna krivična djela navedena u stavu 1., svaka strana može odlučiti, u skladu sa svojim domaćim pravom, kako će definirati ta djela i prirodu svih pojedinih elemenata koji ih čine ozbiljnim.

3. Svaka strana razmatra uvrštavanje manipulacija na sportskim takmičenjima u svoje preventivne okvire za sprečavanju pranja novca tako što zahtijeva od sportskih kladionica da primjenjuju detaljnu provjeru klijenata, vođenje evidencije i zahtjeve izvještavanja.

Član 17. – Pomaganje i poticanje izvršavanja krivičnih djela

1. Svaka strana usvaja zakonske i druge mjere koje su potrebne da se pomaganje i poticanje izvršenja bilo kojeg krivičnog djela iz člana 15. ove Konvencije utvrde kao krivična djela prema njenom domaćem pravu, kada su počinjena namjerno.

Član 18. – Korporativna odgovornost

1. Svaka strana usvaja zakonske i druge mjere koje su potrebne kako bi se osiguralo da pravni lica mogu biti odgovorna za krivična djela iz članova 15. - 17. ove Konvencije, počinjena u njihovu korist od strane bilo kojeg fizičkog lica, postupajući bilo pojedinačno ili kao član nekog organa pravnog lica, koje ima vodeću poziciju unutar pravnog lica, na osnovu:

a. moći zastupanja pravnog lica; b. ovlaštenja da donosi odluke u ime pravnog lica; c. ovlaštenja da vrši kontrolu unutar pravnog lica.

2. Zavisno od pravnih principa strane odgovornost pravnog lica može biti krivična, građanska ili upravna.

3. Osim u slučajevima koji su već predviđene u stavu 1., svaka strana poduzima potrebne mjere kako bi se osiguralo da se pravno lice može smatrati odgovornim kada je nedostatak nadzora ili kontrole od strane fizičkog lica iz stava 1. učinio mogućim izvršenje krivičnog djela iz članova 15. - 17. ove Konvencije za dobrobit tog pravnog lica od strane fizičkog lica koje djeluje u okviru njegove nadležnosti.

4. Takva odgovornost ne dovodi u pitanje krivičnu odgovornost fizičkih lica koja su počinila krivično djelo.

Poglavlje V – Jurisdikcija, krivični postupak i izvršne mjere

Član 19. – Jurisdikcija

1. Svaka strana usvaja zakonske ili druge mjere koje su potrebne da se utvrdi nadležnost nad krivičnim djelima iz članova 15. - 17. ove Konvencije kada je to krivično djelo počinjeno:

a. na njenoj teritoriji; ili b. na brodu koji plovi pod njenom zastavom; ili c. u avionu registrovanom prema njenom zakonu; ili d. od strane jednog od njenih državljana ili osoba sa prebivalištem na njenoj teritoriji.

2. Svaka država ili Evropska unija može, u vrijeme potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja, izjavom upućenom generalnom sekretaru Vijeća Evrope, izjaviti da zadržava pravo da ne primjenjuje, ili da primjenjuje samo u određenim slučajevima ili uslovima, propise o jurisdikciji iz stava 1. tačke d. ovog člana.

3. Svaka strana poduzima potrebne zakonske ili druge mjere da utvrdi nadležnost nad krivičnim djelima iz članova 15. - 17. ove Konvencije u predmetima u kojima je navodni počinitelj prisutan na njenoj teritoriji i ne može biti izručen drugoj strani na temelju njegovog ili njenog državljanstva.

4. Kada više od jedne strane zahtijeva nadležnost nad navodnim krivičnim djelom iz članova 15. - 17. ove Konvencije, strane koje su uključene se, po potrebi, međusobno konsultuju s ciljem utvrđivanja najprikladnije nadležnosti u svrhu krivičnog gonjenja.

5. Ne dovodeći u pitanje opće propise međunarodnog prava, ova Konvencija ne isključuje krivičnu, građansku i upravnu nadležnost koju strana ostvaruje u skladu sa svojim domaćim pravom.

Član 20. – Mjere za osiguranje elektronskih dokaza

1. Svaka strana usvaja zakonske ili druge mjere da osigura elektronske dokaze, između ostalog, kroz ubrzano očuvanje pohranjenih kompjuterskih podataka, ubrzano očuvanje i objavljivanje saobraćajnih podataka, proizvodnih naloga, traženja i oduzimanje pohranjenih kompjuterskih podataka, prikupljanje saobraćajnih podataka u realnom vremenu i

presretanje sadržajnih podataka, u skladu sa svojim domaćim pravom, kada istražuje krivična djela iz članova 15. - 17. ove Konvencije.

Član 21. – Mjere zaštite

1. Svaka strana razmatra usvajanje zakonskih mjera potrebnih za osiguravanje efikasne zaštite za:

a. osobe koje pružaju, dobronamjerno i na razumnim osnovama, informacije koje se tiču krivičnih djela iz članova 15. - 17. ove Konvencije ili na drugi način sarađuju sa istražnim organima ili organima gonjenja;

b. svjedoke koji daju iskaz u vezi tih krivičnih djela;

c. članove porodica osoba iz tačaka a. i b. kada je to potrebno.

Poglavlje VI – Sankcije i mjere

Član 22. – Krivične sankcije protiv fizičkih lica

1. Svaka strana poduzima potrebne zakonske ili druge mjere da osigura da se krivična djela iz članova 15. - 17. ove Konvencije, kada ih počine fizička lica, budu kažnjiva učinkovitim, srazmjernim i odvraćajućim sankcijama, uključujući i novčane kazne, uzimajući u obzir ozbiljnost krivičnih djela. Ove sankcije obuhvataju kazne koje uključuju lišavanja slobode i koje mogu dovesti do izručenja koje je definisano domaćim pravom.

Član 23. – Sankcije protiv pravnih lica

1. Svaka strana poduzima potrebne zakonske ili druge mjere da osigura da pravna lica koja se smatraju odgovornim u skladu sa članom 18. podliježu učinkovitim, srazmjernim i odvraćajućim sankcijama, uključujući i novčane kazne, a po mogućnosti i druge mjere kao što su:

a. privremeno ili trajno izuzeće od obavljanja komercijalnih aktivnosti; b. stavljanje pod sudski nadzor; c. sudski nalog za likvidaciju.

Član 24. – Administrativne sankcije

1. Svaka strana po potrebi usvaja zakonske ili druge mjere u odnosu na djela koja su kažnjiva u okviru njenog domaćeg prava i koje su potrebne za kažnjavanje prestupa utvrđenih u skladu sa ovom Konvencijom učinkovitim, srazmjernim i odvraćajućim sankcijama i mjerama nakon postupka kojeg provode upravni organi vlasti, u slučaju gdje presuda može dovesti do postupka pred sudom koji imaju nadležnost.

2. Svaka strana osigurava da se administrativne mjere primjenjuju. To može učiniti regulatorni organ za klađenje ili drugi nadležni organ ili organi, u skladu sa njenim domaćim pravom.

Član 25. – Privremeno oduzimanje i oduzimanje

1. Svaka strana poduzima potrebne zakonske ili druge mjere, u skladu sa domaćim pravom, da omogući privremeno oduzimanje i oduzimanje:

a. robe, dokumenata i drugih instrumenata koji se koriste, ili se planiraju koristiti, za izvršenje krivičnih djela iz članova 15. - 17. ove Konvencije;

Poglavlje VII – Međunarodna saradnja u sudskim i drugim stvarima

Član 26. – Mjere u cilju međunarodne saradnje u krivičnim stvarima

1. Strane međusobno sarađuju, u skladu sa odredbama ove Konvencije i u skladu sa odgovarajućim važećim međunarodnim i regionalnim instrumentima i aranžmanima dogovorenim na temelju jednakog ili recipročnog zakonodavstva i u skladu sa svojim domaćim pravom, u najširoj mogućoj mjeri za potrebe istraga, krivičnih gonjenja i sudskih postupaka koji se tiču krivičnih djela iz članova 15. - 17. ove Konvencije, uključujući i privremeno oduzimanje i oduzimanje.

2. Strane sarađuju u najširoj mogućoj mjeri, u skladu sa odgovarajućim važećim međunarodnim, regionalnim i bilateralnim ugovorima o izručenju i uzajamnoj pomoći u krivičnim pitanjima i u skladu sa svojim domaćim pravom, u pogledu krivičnih djela iz članova 15. - 17. ove Konvencije.

3. Kod pitanja međunarodne saradnje, kadgod se dvostruka krivična odgovornost smatra zahtjevom, smatra se da je ispunjena bez obzira da li zakoni države kojoj je dostavljen zahtjev stavljaju to krivično djelo u istu kategoriju krivičnog djela ili koriste isti termin da imenuju djelo kao država koja dostavlja zahtjev, ako ponašanje koje je u osnovi krivičnog djela u vezi kojeg se traži pravna uzajamna pomoć ili izručenje predstavlja krivično djelo prema zakonima obje strane.

4. Ako strana koja izručuje ili pruža uzajamnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima uslovljenim postojanjem ugovora primi zahtjev za izručenje ili pravnu pomoć u krivičnim stvarima od strane sa kojom nema takav ugovor, ona može, djelujući u potpunosti u skladu sa svojim obavezama prema međunarodnom pravu i prema uslovima predviđenim njenim vlastitim domaćim pravom, smatrati ovu Konvenciju pravnom osnovom za izručenje ili uzajamnu pravnu pomoć u krivičnim pitanjima u pogledu krivičnih djela iz članova 15. - 17. ove Konvencije.

Član 27. – Druge međunarodne mjere saradnje u pogledu prevencije

1. Svaka strana nastoji da po potrebi integriše prevenciju i borbu protiv manipulacija na sportskim takmičenjima u programe pomoći u korist trećih država.

Član 28. – Međunarodna saradnja sa međunarodnim sportskim organizacijama

1. Svaka strana, u skladu sa svojim domaćim pravom, sarađuje sa međunarodnim sportskim organizacijama u borbi protiv manipulacija na sportskim takmičenjima.

Poglavlje VIII – Praćenje

Član 29. – Pružanje informacija

1. Svaka strana dostavlja generalnom sekretaru Vijeća Evrope, na jednom od službenih jezika Vijeća Evrope, sve relevantne informacije u vezi zakonodavnih i drugih mjera koje je poduzela u cilju poštivanja odredbi ove Konvencije.

Član 30. – Odbor za praćenje Konvencije

1. Za potrebe ove Konvencije uspostavlja se Odbor za praćenje Konvencije.
2. Svaka strana može biti zastupljena u Odboru za praćenje konvencije sa jednim ili više delegata, uključujući i predstavnike javnih organa vlasti koji su nadležni za sport, provedbu zakona ili propise klađenja. Svaka strana ima pravo jednog glasa.
3. Parlamentarna skupština Vijeća Evrope, kao i drugi relevantni međuvladini odbori Vijeća Evrope, imenuju po jednog predstavnika u Odbor za praćenje konvencije kako bi doprinijela višesektorskom i multidisciplinarnom pristupu. Odbor za praćenje primjene Konvencije po potrebi može pozvati, jednoglasnom odlukom, bilo koju državu koja nije potpisnica Konvencije, bilo koju međunarodnu organizaciju ili tijelo, koje će predstavljati posmatrač na njegovim sastancima. Predstavnicima imenovani u skladu sa ovim stavom učestvuju na sastancima Odbora za praćenje Konvencije bez prava glasa.
4. Sastanke Odbora za praćenje konvencije saziva generalni sekretar Vijeća Evrope. 4. Prvi sastanak se održava čim to bude moguće, a u svakom slučaju u roku od godinu dana od datuma stupanja na snagu Konvencije. Poslije toga se sastaje kadgod najmanje jedna trećina strana ili generalni sekretar zatraže sastanak.
5. U skladu s odredbama ove Konvencije, Odbor za praćenje konvencije sastavlja i konsenzusom usvaja svoj vlastiti polsovnik.
6. Sekretarijat Vijeća Evrope pruža pomoć Odboru za praćenje konvencije u obavljanju njegovih funkcija.

Član 31. – Funkcije Odbora za praćenje konvencije

1. Odbor za praćenje konvencije je nadležan za praćenje provedbe ove Konvencije.
2. Odbor za praćenje Konvencije usvaja i mijenja popis sportskih organizacija iz člana 3.2 i istovremeno osigurava da se objavljuje na odgovarajući način.
3. Odbor za praćenje Konvencije posebno može:
 - a. davati preporuke stranama o mjerama koje se trebaju poduzeti za potrebe ove Konvencije, posebno u odnosu na međunarodnu saradnju;

b. po potrebi davati preporuke stranama, nakon objavljivanja dokumentacije sa objašnjenjima i, nakon prethodnih konsultacija sa predstavnicima sportskih organizacija i sportskih kladionica, a posebno o:

– kriterijima koje trebaju ispuniti sportske organizacije i sportske kladionice s ciljem dobijanja koristi od razmjene informacija iz člana 12.1 ove Konvencije;

– drugim načinima čiji je cilj jačanje operativne saradnje između nadležnih javnih organa, sportskih organizacija i kladionica, kao što je navedeno u ovoj Konvenciji;

c. obavještavati relevantne međunarodne organizacije i javnost o aktivnostima koje se poduzimaju u okviru ove Konvencije;

d. pripremiti mišljenje Odboru ministara na zahtjev bilo koje države koja nije članica Vijeća Evrope da je Odbora ministara pozove da potpiše Konvenciju u skladu sa članom 32.2.

4. S ciljem izvršavanja svojih funkcija, Odbor za praćenje Konvencije može, na vlastitu inicijativu, organizirati sastanke stručnjaka.

5. Odbora za praćenje Konvencije, uz prethodnu saglasnost dotičnih strana, organizira posjete stranama.

Poglavlje IX – Završne odredbe

Član 32. – Potpisivanje i stupanje na snagu

1. Ova Konvencija je otvorena za potpisivanje državama članicama Vijeća Evrope, drugim državama potpisnicama Evropske konvencije o kulturi, Evropskoj uniji i državama nečlanicama koje su učestvovala u njejoj izradi ili imaju status posmatrača u Vijeću Evrope.

2. Ova Konvencija je također otvorena za potpisivanje bilo kojoj drugoj državi nečlanici Vijeća Evrope na poziv Odbora ministara. Odluku da se država nečlanica pozove da potpiše Konvenciju donosi većina predviđena članom 20.d Statuta Vijeća Evrope, te jednoglasnom odlukom predstavnika država potpisnica koje imaju pravo članstva u Odboru ministara, nakon konsultacija sa Odborom za praćenje Konvencije, kada se uspostavi.

3. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja se deponuju kod generalnog sekretara Vijeća Evrope.

4. Ova Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka perioda od tri mjeseca nakon datuma na koji je pet potpisnica, uključujući najmanje tri države članice Vijeća Evrope, izrazilo svoj pristanak da bude vezane Konvencijom u skladu s odredbama stavova 1., 2. i 3.

5. U pogledu svake države potpisnice ili Evropske unije koja naknadno izrazi svoj pristanak da bude vezana Konvencijom, Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka perioda od tri mjeseca nakon datuma izražavanja njenog pristanka da bude vezana Konvencijom u skladu s odredbama stavova 1., 2. i 3.

6. Potpisnica koja nije članica Vijeća Evrope doprinosi finansiranju Odbora za praćenje konvencije na način o kojem će odlučiti Odbor ministara nakon konsultacija sa tom stranom.

Član 33. – Uticaji Konvencije i odnos sa drugim međunarodnim instrumentima

1. Ova Konvencija ne utiče na prava i obaveze strana u okviru međunarodnih multilateralnih konvencija koje se tiču posebnih tema. Konkretno, ova Konvencija ne mijenja njihova prava i obaveze koje proizilaze iz drugih sporazuma koji su ranije zaključeni u pogledu borbe protiv dopinga i koji su u skladu sa predmetom i svrhom ove Konvencije.

2. Ova Konvencija naročito dopunjava, po potrebi, važeće multilateralne ili bilateralne ugovore između strana, uključujući i odredbe:

a. Evropske konvencije o izručenju (1957, ETS br. 24); b. Evropske konvencije o pružanju uzajamne pomoći u krivičnim stvarima (1959, ETS br. 30); c. Konvencije o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog krivičnim djelom (1990, ETS br. 141); d. Konvencije Vijeća Evrope o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenog krivičnim djelom i o finansiranju terorizma (2005, CETS br. 198).

3. Potpisnice Konvencije mogu zaključivati bilateralne ili multilateralne sporazume jedna s drugom o pitanjima koja tretira ova Konvencija s ciljem dopune ili jačanja odredbi iste ili omogućavanja primjena principa sadržanih u njoj.

4. Ako su dvije ili više strana već zaključile sporazum o pitanjima koje tretira ova Konvencija ili su na neki drugi način uspostavile odnose u vezi sa tim stvarima, one također imaju pravo da primjenjuju taj ugovor ili da shodno tome uređuju te odnose. Međutim, kada strane uspostave odnose u pogledu pitanja koje tretira ova Konvencija drugačije nego je predviđeno u istoj, one to čine na način koji nije u suprotnosti sa ciljevima i principima Konvencije.

5. Ništa u ovoj Konvenciji ne utiče na druga prava, ograničenja, obaveze i odgovornosti strana.

Član 34. – Uslovi i mjere zaštite

1. Svaka strana osigurava da uspostavljanje, provođenje i primjena ovlasti i postupaka predviđenih u poglavljima II - VII podliježe uslovima i zaštitnim mjerama predviđenim domaćim pravom, koje osiguravaju adekvatnu zaštitu ljudskih prava i sloboda, uključujući i prava koja proističu shodno obavezama koje je preuzela u okviru Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Međunarodnog pakta Ujedinjenih naroda o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine i drugih važećih međunarodnih instrumenata o ljudskim pravima, koji inkorporiraju princip proporcionalnosti u domaće pravo.

2. Takvi uslovi i mjere zaštite, prikladni s obzirom na prirodu dotičnog postupka ili ovlasti, uključuju, između ostalog, i sudski ili drugi nezavisni nadzor, osnove koje opravdavaju primjenu, kao i ograničenje obima i trajanja takve ovlasti ili postupka.

3. U mjeri u kojoj je to u skladu sa javnim interesom, a posebno čvrstim provođenjem sudskih presuda, svaka strana razmatra uticaj ovlasti i postupaka iz ovih poglavlja na prava, odgovornosti i legitimne interese trećih strana.

Član 35. – Teritorijalna primjena

1. Svaka država ili Evropska unija može, u vrijeme potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja, odrediti područje ili područja na koje se ova Konvencija primjenjuje.

2. Svaka strana može, naknadno, izjavom upućenom generalnom sekretaru Vijeća Evrope, proširiti primjenu ove Konvencije na bilo koji drugu teritoriju navedenu u izjavi, a za čije je međunarodne odnose ona odgovorna ili u čije ime je ovlaštena da djeluje. Konvencija u pogledu takve teritorije stupa na snagu prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka perioda od tri mjeseca nakon datuma na koji generalni sekretar primi izjavu.

3. Svaka izjava data na osnovu prethodna dva stava može, u odnosu na teritoriju navedene u takvoj izjavi, biti povučena putem obavještenja upućenog generalnom sekretaru Vijeća Evrope. Opoziv stupa na snagu prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka perioda od tri mjeseca nakon datuma na koji generalni sekretar primi takvo obavještenje.

Član 36. – Federalna klauzula

1. Savezna država može zadržati pravo da preuzme obaveze iz poglavlja II, IV, V i VI ove Konvencije u skladu sa svojim osnovnim principima koji uređuju odnos između centralne vlade i njenih konstitutivnih država ili drugih sličnih teritorijalnih subjekata, pod uslovom da i dalje može da sarađuju u okviru poglavlja III i VII.

2. Prilikom stavljanja rezerve u skladu sa stavom 1., federalna država ne može primjenjivati odredbe takve rezerve da isključi ili znatno umanja svoje obaveze osiguravanja mjera iz poglavlja III i VII. U cjelini, ona osigurava široke i efikasne sposobnosti izvršenja u odnosu na te mjere.

3. S obzirom na odredbe ove Konvencije, čija primjena spada u nadležnosti svake konstitutivne države ili drugih sličnih teritorijalnih subjekata koje ustavni sistem federacije ne obavezuje da poduzima zakonodavne mjere, savezna vlada obavještava nadležne organe vlasti takvih država o navedenim odredbama sa svojim pozitivnim mišljenjem, podstičući ih da poduzmu odgovarajuće radnje kako bi ih primjenile.

Član 37. – Rezerve

1. Svaka država ili Evropska unija može, u vrijeme potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja, izjaviti pisanim obavještenjem upućenim generalnom sekretaru Vijeća Evrope da koristi rezerve predviđene stavom 2. člana 19. i stavom 1. člana 36. Nikakve druge rezerve se ne mogu staviti.

2. Strana koja je stavila rezervu u skladu sa stavom 1. može je u cijelosti ili djelimično povući putem obavještenja upućenog generalnom sekretaru Vijeća Evrope. Takvo povlačenje stupa na snagu na dan kada generalni sekretar primi takvo obavještenje. Ako obavještenje navodi da povlačenje rezerve stupa na snagu na datum naznačen u njemu, a taj datum je kasniji od datuma na koji je generalni sekretar primio obavijest, povlačenje stupa na snagu na taj kasniji datum.

3. Strana koja je stavila rezervu povlači je, u cijelosti ili djelimično, čim to okolnosti dozvole.

4. Generalni sekretar Vijeća Evrope može povremeno zatražiti od strana koje su stavile jednu ili više rezervi detalje o izgledima za povlačenje takve rezerve(i).

Član 38. – Izmjene i dopune

1. Izmjene i dopune članova ove Konvencije može predložiti bilo koja strana, Odbor za praćenje konvencije ili Odbor ministara Vijeća Evrope.

2. Svaki prijedlog za izmjenu i dopunu se dostavlja generalnom sekretaru Vijeća Evrope koji je prosljeđuje stranama, državama članicama Vijeća Evrope, državama nečlanicama koje su učestvovala u izradi ove Konvencije ili imaju status posmatrača u Vijeću Evrope, Evropskoj uniji, svakoj državi koja je pozvana da potpiše ovu Konvenciju i Odboru za praćenje konvencije najmanje dva mjeseca prije sastanka na kojem će se razmatrati. Odbor za praćenje Konvencije dostavlja Odboru ministara svoje mišljenje o predloženim izmjenama i dopunama.

3. Odbor ministara razmatra predložene izmjene i dopune i svako mišljenje koje mu je dostavio Odbor za praćenje konvencije i može usvojiti izmjene i dopune većinom koja je predviđene članom 20.d Statuta Vijeća Evrope.

4. Tekst svake izmjene i dopune koji je usvojio Odbor ministara u skladu sa stavom 3. ovog člana dostavlja se stranama na prihvatanje.

5. Svaka izmjena i dopuna usvojena u skladu sa stavom 3. ovog člana stupa na snagu prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka perioda od mjesec dana nakon što su sve strane obavijestile generalnog sekretara o svom prihvatanju iste slijedeći svoje interne postupke.

6. Ako je Odbor ministara usvojio izmjene i dopune, ali iste još uvijek nisu stupile na snagu u skladu sa stavom 5., država ili Evropska unija ne može izraziti svoj pristanak da budu vezana Konvencijom bez da u isto vrijeme prihvati izmjene i dopune.

Član 39. – Rješavanje sporova

1. Odbor za praćenje Konvencije, u bliskoj saradnji sa relevantnim međuvladinim odborima Vijeća Evrope, mora biti obavješten o svim poteškoćama u pogledu tumačenja i primjene ove Konvencije.

2. U slučaju spora između strana u pogledu tumačenja ili primjene ove Konvencije, one traže rešenje spora putem pregovora, mirenja ili arbitraže, ili na bilo koji drugi miran način po njihovom izboru.

3. Odbor ministara Vijeća Evrope može utvrditi postupke rješavanja sporova koje strane mogu koristiti u sporu, uz njihov pristanak.

Član 40. – Otkazivanje

1. Svaka strana može, u bilo koje vrijeme, otkazati ovu Konvenciju putem obavještenja upućenog generalnom sekretaru Vijeća Evrope.

2. Otkazivanje stupa na snagu prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon isteka perioda od tri mjeseca nakon datuma na koji generalni sekretar primi obavještenje.

Član 41. – Obavještenje

1. Generalni sekretar Vijeća Evrope obavještava strane, države članice Vijeća Evrope, druge države potpisnice Evropske konvencije o kulturi, države nečlanice koje su učestvovalе u izradi ove Konvencije ili imaju status posmatračа u Vijeću Evrope, Evropsku uniju, i svaku državu koja je pozvana da potpiše ovu Konvenciju u skladu sa odredbama člana 32., o:

a. svakom potpisivanju; b. deponovanju svakog instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja; c. svakom datumu stupanja na snagu ove Konvencije u skladu sa članom 32.; d. svakoj rezervi i povlačenju rezerve stavljene u skladu sa članom 37.; e. svakoj izjavi datoј u skladu sa članovima 9. i 13.; f. svakom drugom aktu, obavještenju ili dopisu koji se odnose na ovu Konvenciju.

U potvrdu navedenog, dolje potpisani, koji su za to propisno ovlašteni, su potpisali ovu Konvenciju.

Potpisano u Magglingenu, dana 18. septembra 2014. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, na jednom primjerku koji se deponuje u arhivu Vijeća Evrope. Generalni sekretar Vijeća Evrope prosljeđuje ovjerene primjerke svakoj državi članici Vijeća Evrope, državama nečlanicama koje su učestvovalе u izradi ove Konvencije ili imaju status posmatračа u Vijeću Evrope, Evropskoј uniji, i svakoj državi koja je pozvana da potpiše ovu Konvenciju.